

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Center
Center for Global
Klimahandling

Team
EU-grøn omstilling

Dato
27. juni 2022

J nr. 2022-1687

/ NABBE/MARKL

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, direktiv 2010/31/EU om bygningers energimæssige ydeevne og direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet.

KOM (2022) 222

Notatet oversendes tillige til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget.

1. Resumé

Europa-Kommission (herefter Kommissionen) har den 18. maj 2022 fremsat et forslag om ændring af hhv. direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, energieffektivitetsdirektivet, og direktivet for bygningers energimæssige ydeevne. Forslaget er fremsat som en del af REPowerEU-planen på baggrund af den geopolitiske situation efter Ruslands invasion af Ukraine og de stigende energipriser.

Fsva. angår ændring af VE-direktivet, består Kommissionens forslag af en forøgelse af det overordnede VE-mål til 45 pct. samt en forpligtelse for medlemsstater til at kortlægge tilstrækkelige arealer til etablering af VE-anlæg for at nå 2030-målsætningerne og herefter udpege såkaldte "go to"-områder for én eller flere typer VE-anlæg, som skal sikre hurtigere tilladelsesprocesser for etablering af vedvarende energianlæg (VE-anlæg). Forslaget fastsætter også bestemmelser om tidsfrister for sagsbehandling inden for og uden for "go to"-områderne. I bygningsdirektivet foreslår Kommissionen at indføre en ny artikel, som skal sikre etablering af solenergiinstallationer på nye og eksisterende bygninger. Ift. EE-direktivet foreslår Kommissionen at hæve EU's overordnede mål for energieffektivisering yderligere til 13 pct. i 2030.

Forslagene forventes at få lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom det forventes at medføre samfunds- og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen har den 18. maj 2022 offentliggjort sin REPowerEU-plan, som indeholder en række strategier og tiltag, som bl.a. skal mindske EU's afhængighed af fossile brændsler og fremme den grønne omstilling. I den forbindelse har Kommissionen fremsat forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (VE-direktivet), direktiv

om bygningers energimæssige ydeevne (bygningsdirektivet) og direktiv om energieffektivitet (EE-direktivet) KOM (2022) 222. Disse ændringer skal supplere de forslag til ændringer, som Kommissionen har præsenteret hhv. den 14. juli og 15. december 2021 som en del af "Fit for 55" pakken.

Kommissionen henviser til den nuværende geopolitiske situation som følge af Ruslands invasion af Ukraine og de høje energipriser, som øger behovet for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder og energieffektivitet. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, og 194, stk. 2, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk udgave d. 1. juni 2022.

3. Formål og indhold

Formålet med revisionen af forslagene er at sikre et grønt og mere uafhængigt energisystem i EU. Kommissionen vurderer, at dette skal ske via en koordineret indsats, så medlemsstaterne bidrager til fremskyndelse af energieffektivitet og vedvarende energi samt afkorter og forenkler tilladelsesprocedurerne.

I forslaget lægges der op til følgende ændringer:

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

Kommissionen foreslår at forhøje det overordnede VE-mål fra det eksisterende 32 pct. til mindst 45 pct. i 2030. Dette er en forhøjelse ift. det fremsatte forslag i juli 2021, hvor det blev foreslået at hæve målet til mindst 40 pct. i 2030.

Definition og udpegning af go-to områder

Kommissionen foreslår, at medlemslandene skal kortlægge arealer til etablering af VE-anlæg, som vurderes nødvendige for at nå medlemslandets andel af vedvarende energi til at bidrage til 2030-målsætningen. Dernæst skal medlemslandet inden for disse områder udpege såkaldte "go to"-områder, som er områder, hvor etablering af VE-anlæg ikke forventes at have en væsentlig miljøpåvirkning. Go to-områderne skal udpeges for én eller flere typer VE-anlæg, og der er ikke krav om udpegning for bestemte typer VE-anlæg eller lokationer. Områderne kan således ligge både på land og/eller i hav. Go to-områderne skal ligeledes prioriteres i "kunstige og bebyggede overflader", som allerede er påvirket væsentligt af menneskelige aktiviteter, fx kunstige søer og parkeringsarealer. Go to-områderne skal derudover udpeges uden for Natura 2000-områder, naturområder og –reservater, identificere fugletrækruter og øvrige områder identificeret ved følsomhedskortlægninger og ved brug af alle passende værktøjer og datasæt til at identificere områder, hvor VE-anlæg ikke vil have en væsentlig miljøpåvirkning, herunder risikokortlægning for vilde dyr og planter.

Godkendelsesproces inden for "go to"-områder

Inden for go to-områderne skal der som udgangspunkt kun gennemføres en strategisk miljøvurdering (SMV), som skal identificere de miljøpåvirkninger, som VE-projekter i områderne kan forventes at medføre, og herefter fastsætte nødvendige afværgeforanstaltninger. Der skal således ikke gennemføres miljøkonsekvensvurderinger af de enkelte projekter (VVM), hvis projektansøgeren kan dokumentere, at projektet overholder de krav om afværgeforanstaltninger, som er fastlagt i den strategiske miljøvurdering. Undtagelsen til dette er, hvis et projekt kan medføre væsentlige grænseoverskridende miljøpåvirkninger, eller hvis et naboland i henhold til Espoo-konventionen beder om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering (VVM). Der skal ligeledes ikke foretages en Natura 2000-konsekvensvurdering. Hvis der sikres passende afværgeforanstaltninger, er der en formodning om, at der ikke er tale om en overtrædelse af område- og artsbeskyttelsen i naturdirektiverne. Senere projekter skal dog screenes for at vurdere, om der er stor sandsynlighed for væsentlige uforudsete skadelige virkninger.

Inden for go to-områder må tilladelsesprocesserne for VE-projekterne og den nødvendige tilhørende infrastruktur ikke overstige ét år. Der regnes fra, når ansøger har fremsendt en fyldestgørende ansøgning, til den endelige tilladelse er meddelt. I særlige tilfælde kan denne proces forlænges op til tre måneder. For repowering eller for anlæg med en effekt under 150 kW må tilladelsesprocesserne ikke overstige seks måneder. I særlige tilfælde kan denne proces også forlænges med op til tre måneder.

Inden for go to-områderne vil myndigheder være forpligtede til, inden for 14 dage fra en ansøgning om et VE-projekt er modtaget, at meddele ansøger, om ansøgningen er fyldestgørende. Såfremt ansøgningen ikke er fyldestgørende, har ansøger 14 dage til at fremsende en fyldestgørende ansøgning. Hvis tidsfristen ikke overholdes, kan myndigheden afvise ansøgningen, hvorefter ansøger kan genfremsende en ansøgning på et hvilket som helst tidspunkt. Såfremt ansøgningen er fyldestgørende, har myndigheden 30 dage til at udføre en screening af, hvorvidt projektet medfører utilsigtede miljøpåvirkninger, der ikke er belyst fyldestgørende i den strategiske miljøvurdering for go to-området. For VE-projekter under 150 kW skal screeningen udføres inden for 15 dage.

Efter screeningen skal det ansøgte VE-projekt betragtes som godkendt ud fra en miljømæssig betragtning, og uden at dette kræver en egentlig afgørelse fra myndigheden. Dog kan myndigheden på baggrund af klare beviser træffe beslutning om, at projektet må forventes at medføre væsentlige miljøpåvirkninger, der ikke er belyst tilstrækkeligt, eller at de fastsatte afværgeforanstaltninger ikke er tilstrækkelige til at mindske miljøpåvirkningerne, hvorefter projektet skal gennemgå en miljøkonsekvensvurdering (VVM). Miljøkonsekvensvurderingen (VVM) skal herefter udføres inden for seks måneder.

For tilladelsesprocessen inden for go to-områder skal manglende svar fra myndighederne inden for de fastsatte frister betragtes som en godkendelse, hvorefter projektet kan fortsætte til næste trin.

Godkendelsesproces uden for go to-områder

Uden for go to-områderne må den samlede tilladelsesproces for VE-projektet og tilhørende nødvendig infrastruktur, dvs. infrastruktur direkte i relation til VE-projektet, ikke overstige to år med mulighed for seks måneders forlængelse i særlige tilfælde. Miljøkonsekvensvurderingen af disse projekter skal gennemføres i én samlet procedure, hvor myndighederne er forpligtet til at levere en afgrænsningsudtalelse om omfanget og detaljeringsniveauet i miljøkonsekvensvurderingen til ansøgerne.

For disse projekter skal drab og forstyrrelse af beskyttede arter ikke betragtes som forsættligt, når passende afværgeforanstaltninger er implementeret. Myndighederne kan også i et eller flere pilotprojekter i en begrænset periode tillade, at effekterne af oprøvede, nye afværgeforanstaltningerne overvåges, og at der gribes ind, såfremt foranstaltningerne ikke har den ønskede effekt. For VE-projekter under 150 kW uden for go to-områder må den samlede tilladelsesproces ikke overstige ét år med mulighed for tre måneders forlængelse.

Organisering af godkendelsesprocesser

Medlemslandene skal oprette et eller flere kontaktpunkter, som skal facilitere og vejlede om tilladelsesprocesserne. En ansøger skal kunne nøjes med at kontakte ét kontaktpunkt i hele processen, og kontaktpunktet skal vejlede ansøgerne på en gennemsigtig måde og stille alle nødvendige informationer til rådighed for ansøger samt varetage dialog med andre myndigheder. Kontaktpunktet skal sørge for, at alle tidsfrister for tilladelsesprocesserne overholdes. Kontaktpunktet skal ligeledes stille en manual til rådighed for ansøgere online, der også adresserer projekter i mindre skala samt VE-anlæg til dækning af eget forbrug.

Medlemslande skal sikre, at ansøgere har adgang til at få afgørelser prøvet ved en klageinstans og skal sørge for, at klager over VE-projekter nyder godt af de hurtigste administrative og juridiske procedurer tilgængeligt både nationalt, regionalt og lokalt.

Særlige regler for solcelleanlæg

Tilladelsesprocessen må ikke overstige tre måneder for installation af solenergiudstyr, herunder bygningsintegrerede solcelleanlæg i eksisterende eller fremtidige kunstige konstruktioner med undtagelse af kunstige vandoverflader. Sådanne installationer af solenergiudstyr foreslås undtaget fra kravet om VVM, forudsat at den primære konstruktions hovedformål ikke er produktion af solenergi.

VE-anlæg mv. vurderes at være af tungtvejende offentlig interesse

Kommissionen har tilføjet, at anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder, deres tilslutning til nettet og selve det tilknyttede net og lagringsaktiver i tilladelsesprocessen formodes at være af tungtvejende offentlig interesse og tjene den offentlige sundhed og sikkerhed, når der skal ske en afvejning af interesser i konkrete sager i tilfælde af fravigelse fra område- og artsbeskyttelsen i naturdirektiverne og

beskyttelse og mål efter vandrammedirektivet. Derudover foreslås der, at medlemsstaterne fremmer afprøvning af nye VE-teknologier i pilotprojekter. Kommissionen har også fokus på begrænsninger i mulighederne for at tilpasse teknologispecifikationer i løbet af tilladelsesproceduren.

Bygningsdirektivet

I bygningsdirektivet foreslår Kommissionen at tilføje en ny bestemmelse, der pålægger medlemslande at sikre, at alle nye bygninger udformes med henblik på at optimere deres potentiale for solenergiproduktion, herunder fra solceller og solvarme, baseret på solindstrålingen på byggegrunden. Kravet skal gælde fra implementeringsfristen, der i forslaget er sat til to år efter direktivet træder i kraft. Herudover skal der senest den 31. december 2026 installeres solenergi i alle nye offentlige og kommercielle bygninger over 250 m². Kravet udvides til tilsvarende eksisterende bygninger over 250 m² den 31. december 2027 og til alle nye boligejendomme den 31. december 2029. Der kan dog fastsættes nationale undtagelser for særlige bygningstyper baseret på teknisk og økonomisk potentiale af solenergi installationerne samt bygningernes karakteristik.

Energieffektivitetsdirektivet

I EE-direktivet foreslår Kommissionen at hæve EU-målsætningen for energieffektivisering, således at medlemsstaterne kollektivt skal sikre en reduktion af energiforbruget med 13 pct. i 2030 i forhold til et 2020-referencescenarie. Forslaget skal erstatte Kommissionens forslag vedr. samme af den 14. juli 2021, hvori Kommissionen foreslår et bindende EU-mål på 9 pct. i 2030. Kommissionen forklarer forslaget om at opjustere målet til 13 pct. med de stigende energipriser, og deraf afledt forhøjet omkostningseffektivitet ved energieffektiviseringstiltag, samt behovet for at imødegå afhængighed af import af energi.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets holdning foreligger ikke endnu.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen henviser Kommissionen til behovet for en hurtig og koordineret EU-indsats for at fremskynde energiomstillingen fra det traditionelle energisystem baseret på fossile brændstoffer til et mere integreret og energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energi.

Regeringen er enig i, at udviklingen af et mere integreret og energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energi er grænseoverskridende, hvor regulering på EU-niveau har klare fordele frem for selvstændige nationale eller lokale energipolitikker. Regeringen kan dermed tilslutte sig Kommissionens vurdering og finder, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget vil få betydning for en række love og bekendtgørelser, og vil hovedsageligt berøre følgende lovgivning:

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

- Bekendtgørelse nr. 1157 af 01 juli 2020 af lov om planlægning
- Bekendtgørelse nr. 125 af 07 februar 2020 af lov om fremme af vedvarende energi
- Bekendtgørelse nr. 1976 af 27 oktober 2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)
- Bekendtgørelse nr. 1383 af 26 november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
- Bekendtgørelse nr. 2091 af 12 november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
- Bekendtgørelse nr. 1215 af 05 juni 2021 om kontaktpunkt og tidsfrister for VE-tilladelsesprocessen
- Bekendtgørelse nr. 2654 af 28 december 2021 om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg samt elproduktion fra anlæg på land

Bygningsdirektivet

- Bekendtgørelse nr. 1923 af 8. oktober 2021 af lov om fremme af energibesparelser i bygninger
- Bekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016 af byggelov med senere ændringer
- Bekendtgørelse nr. 1651 af 18. november 2020 om energimærkning af bygninger
- Bekendtgørelse nr. 939 af 19. maj 2021 om Håndbog for Energikonsulenter (HB2021)
- Bekendtgørelse nr. 262 af 15. marts 2013 om anvendelse af administrative bødeforelæg ved overtrædelse af lov om fremme af energibesparelser i bygninger eller regler udstedt i medfør heraf
- Bekendtgørelse nr. 60 af 27. januar 2011 om gebyrer og honorarer for ydelser efter lov om fremme af energibesparelser i bygninger
- Bekendtgørelse nr. 1018 af 22. oktober 2008 om offentliggørelse af energimærkninger af bygninger og eftersynsrapporter om kedel- og varmeanlæg m.v.

Energieffektivitetsdirektivet

Forslaget forventes ikke at få betydning for dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Regeringen er i gang med at undersøge forslagene nærmere, herunder de potentielle konsekvenser for Danmark.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder:

For VE-direktivet vil det kræve en række ændringer af gældende ret, såfremt ændringsforslaget vedtages i sin nuværende form, idet der lægges op til ændrede planlægningsprocedurer. Forslaget vurderes umiddelbart at kunne gøre det vanskeligt for godkendelsesmyndigheder for VE-projekter at dokumentere overholdelse af gældende regler og retningslinjer på natur- og miljøområdet.

Bygningsdirektivet:

For bygningsdirektivet vurderes forslaget at kunne medføre behov for at ændre i en række love og bekendtgørelse, jf. ovenfor under punkt 6, ligesom der kan være behov for at udstede nye bekendtgørelser

Energieffektivitetsdirektivet:

Forslaget for energieffektivitetsdirektivet forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Danmark opgør sit vejledende nationale bidrag til EU-målet via den nationale integrerede energi- og klimaplan.

Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Afledte nationale merudgifter som følger af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende rammer jf. budgetvejledningens punkt 2.4.1.

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

Ifølge Klimafremskrivningen 2022 vil Danmarks VE-andel i 2030 være på 64 pct. uden yderligere tiltag. I henhold til den nationale energi- og klimaplan skal Danmark opnå en VE-andel på 55 pct. Det forventes dermed ikke, at Kommissionens forslag om at øge VE-andelen op til 45 pct. i 2030 i sig selv vil medføre konsekvenser for Danmark. De tiltag, der foreslås for at nå målene, kan dog medføre konsekvenser, herunder administrative konsekvenser for både statslige myndigheder og kommuner som følge af kortlægning og udpegnings af go to-områder, strategiske miljøvurderinger, nye tilladelsesprocedurer, one-stop-shop mv.

Bygningsdirektivet

Forslaget til bygningsdirektivet vurderes at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser. Dette skyldes bl.a., at der kan blive behov for at fastsætte en række nye understøttende initiativer. Det vurderes endvidere at det præsenterede forslag vil medføre konsekvenser for både stat, kommuner og regioner til etablering af solenergi i den offentlige bygningsmasse. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder de potentielle statsfinansielle konsekvenser.

Energieffektivitetsdirektivet

Forslaget til energieffektivitetsdirektivet vurderes at kunne medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser, idet det fælles energieffektiviseringsmål hæves. Et EE-mål på 13 pct. skønnes at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser på ca. 6-17 mia. Fastsættelse af de statsfinansielle omkostninger er dog behæftet med markante usikkerheder. Det skyldes bl.a., at omkostningerne afhænger af, hvordan direktivet implementeres i Danmark, samt hvilke konkrete virkemidler der bringes i anvendelse.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

Regeringen er stadig er i gang med at vurdere forslaget. Umiddelbart vurderes forslaget at kunne medføre samfundsøkonomiske konsekvenser. Det kan bl.a. ikke udelukkes, at en kortlægning af nødvendige VE-områder samt konkrete go-to områder påvirker jordpriser og ejendomsværdier i og uden for de udpegede områder.

Bygningsdirektivet

Forslaget vurderes potentielt at kunne medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Omkostningernes omfang vil afhænge af, i hvor høj grad forslaget pålægger Danmark, de danske forbrugere og husholdninger samt danske virksomheder krav og forpligtelser, der ligger ud over allerede vedtaget national politik, samt hvilke instrumenter, der bringes i anvendelse til at indfri disse. Det vurderes bl.a., at forslaget vil kunne medføre væsentlige omkostninger for bygningsejere. Konsekvenserne for bl.a. bygningsejere vil afhænge af, hvordan evt. understøttende initiativer udformes. Forslaget kan dog på sigt potentielt også medføre omkostningsreduktioner for bygningsejere, da bygninger forsynet med vedvarende energi vil medføre lavere behov for tilført energi.

Energieffektivitetsdirektivet

Forslaget forventes at kunne medføre samfundsøkonomiske konsekvenser. Disse vil være positive, hvis de højere energieffektivitetskrav kan føre til omkostningseffektive reduktioner i energiforbruget og større fleksibilitet i energiproduktionen for forbrugere m.m. Hvorvidt reduktionerne vil være omkostningseffektive, afhænger bl.a. af, hvorvidt energieffektiviseringsiltag samfundsøkonomisk er billigere end udbygning af vedvarende energi inkl. netinvesteringer.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

Såfremt forslaget vedtages i en form, der kan accelerere udpegningen af områder til opsætning af VE og tilladelsesproceduren for VE-projekter i Danmark, kan forslaget på sigt medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser. Modsat kan forslaget også opsætte visse barrierer, som kan have negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Udbygning af VE på land sker efter en markedsdrevet model, hvor opstillere selv finder arealer og anmoder kommunen om at påbegynde nødvendige planprocesser samt ansøger om nødvendige tilladelser. Det kan ikke udelukkes, at udpegning af større arealer til konkrete go-to områder kan påvirke den markedsdrevne model og dermed begrænse udbygningen. For havvind udpeger staten allerede i dag områder til havvind, men forslaget kan medføre, at myndigheder ud fra et forsigtighedsprincip fastsætter unødigt restriktive vilkår eller rammer for kommende projekter. Dette vurderes at kunne medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser samt en begrænsning i af en markedsdrevet model, hvor afværgeforanstaltninger i dag fastsættes af myndighederne i dialog med opstillerne for de konkrete projekter i forbindelse med miljøvurdering (VVM) af projektet.

Bygningsdirektivet

Forslaget kan potentielt få betydelige konsekvenser for erhvervslivet som følge af forpligtelser til at etablere solenergi.

Energieffektivitetsdirektivet

Forslaget vurderes at have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da dansk erhvervsliv har en styrkeposition inden for energieffektive teknologier og løsninger, som kan føre til betydelig eksport. Øgede krav på EU-niveau forventes i den forbindelse at kunne føre til øget efterspørgsel på danske løsninger.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

Forslaget ventes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet, idet forslaget må antages at øge medlemsstaternes indsats for at anvende vedvarende energi og derigennem reducere drivhusgasudledningen. Forslaget på hurtigere tilladelsesprocesser vurderes i sin nuværende form samlet set at kunne udfordre realitetsbehandlingen af ansøgninger til VE-projekter inden for go-to-områderne med de angivne tidsfrister og afgørelsestyper. Det kan dertil have negative konsekvenser for planlægningsprocesserne, at der introduceres et nyt system for udpegning af områder til udbygning af VE, som skal være gældende ved siden af et allerede veletableret system for VE-planlægning og udbygning.

Bygningsdirektivet

Forslaget vurderes at kunne få positive konsekvenser for klima og miljø, da det bidrager til opfyldelse af Parisaftalens målsætninger, EU's klimamål og FN's verdensmål. Dertil kommer, at forslaget forventes at få afledte positive konsekvenser for forsynings sikkerheden. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere,

herunder hvilke klimamæssige og andre potentielle konsekvenser det kan have for Danmark, herunder CO₂-udledningen forbundet med etableringen af solenergi. Forslaget vurderes også at kunne have en indvirkning på elnettet, da spændingen kan blive ustabil i et elsystem med mange solceller, som kan påvirke spændingen i særligt distributionsnettet.

Energieffektivitetsdirektivet

Forslaget skønnes at kunne have afledte positive konsekvenser for forsyningssikkerheden, beskæftigelsen, klima og sundhed. Et dansk bidrag til det fælles EU-mål for energieffektivisering på 13 pct. vurderes, afhængig af scenarier, hvor reduktionen af energiforbruget fordeles mellem forskellige energikilder, at kunne reducere drivhusgasudledningen i Danmark med 0,5-1,1 mio. tons CO₂ i 2030.

8. Høring

Kommissionens forslag til ændring af VE-direktivet, bygningsdirektivet og EE-direktivet har været i høring i EU-Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik fra den 30. maj til den 8. juni 2022. Der er kommet nedenstående høringssvar fra i alt 12 organisationer.

Dansk Fjernvarme bakker op om, at sætte et ambitiøst mål om bedre udnyttelse af vedvarende energi samt mere lokal produktion af energi. Dog er de bekymret for forslaget i Bygningsdirektivet, der medfører forpligtelser til mere elproduktion fra solceller på bygninger. Det vil ifølge Dansk Fjernvarme skabe ubalance mellem energiforbruget og solcellernes energiproduktion. Derudover vil det skabe kapacitetsudfordringer i det eksisterende el-system, fordi solceller på bygninger vil stille større krav til kapaciteten i lokale elnet, og medføre øgede omkostninger til forstærkning af eksisterende net. Dansk Fjernvarme sætter desuden spørgsmålstegn ved den miljømæssige gevinst ved solceller. Det foreslås at den nationale tilpasning af direktivet i højere grad skal fokusere på kollektive varme- og elløsninger.

Dansk Industri er enige i behovet for, at accelerere tilladelsesprocesser for etablering af vedvarende energi og en højere VE-målsætning i 2030. DI støtter udbredelse af solceller, men mener ikke, at det skal være et lovpligtigt krav at opføre solenergi på bygninger. DI støtter derfor, at det af forslaget fremgår, at det bør være op til medlemsstaterne at definere kriterier for implementering af og mulige undtagelser for udbygningen af solceller på bygninger i forhold til det tekniske og økonomiske potenti-ale af installationen. Lovgrundlag og administration af tilladelser til etablering af VE-anlæg og infrastruktur kan forbedres og forenkles samtidig med, at der tages hensyn til EU's biodiversitet. EU kan ifølge DI med fordel fremme investeringer i værdikæden for produktion af solenergi sådan, at hele værdikæden til produktion af solenergi er placeret i EU.

Finans Danmark finder det vigtigt, at der er mulighed for at tilbyde den bredest mulige finansiering til projekter om vedvarende energi, herunder realkredit. Der er dog hin-

dringer i gældende nationale lovgivninger for at tilbyde realkreditfinansiering ved anlæggelsen af energiover og opstilling af VE-anlæg uden for søterritoriet. En løsning er at anse relevante dele af energiover for fast ejendom i tinglysningsretlig forstand. For at kunne tilbyde realkreditfinansiering vil det kræve, at elproduktionsanlæg uden for søterritoriet bliver omfattet af lov om vedvarende energi § 25, stk. 1 og 4, hvoraf fremgår, at elproduktionsanlæg fast forankret på søterritoriet anses i tinglysningsmæssig henseende for fast ejendom. Det kræver også af Finans Danmark nærmere beskrevne ændringer af tinglysningslovens § 19 og retsplejeloven eller evt. anden lovgivning.

BL – Danmarks Almene Boliger oplever, at den almene sektor bakker op om den grønne omstilling og ønsker at tage grønne tiltag. Almene boliger vil kunne bidrage med et væsentligt tagareal til solenergi svarende til en stigning på 39% i forhold til Danmarks solenergi pr. maj 2021. BL mener, at solceller og lokale energifællesskaber kan dermed bidrage væsentligt til energiomstillingen, da de ved at være beliggende i nærheden af hinanden har mulighed for at styre og koordinere deres produktion og forbrug. BL påpeger, at boligorganisationerne er udfordret af langvarige og komplekse administrative procedurer, og at der i netselskabers praksis ikke tages højde for egenproduktion og energifællesskaber. Dette kræver ændringer i lovgivningen, og skal være bedre praksis fra netselskabers side til at fremme deling af energi inden for VE-fællesskaber.

SYNERGI finder initiativerne i EU-Kommissionens REPowerEU plan positive. Det er vigtigt, at energieffektiviseringsmålet nu opjusteres fra Kommissionens side. SYNERGI anbefaler, at 1) Energieffektiviseringsmålet hæves yderligere til 15 pct., 2) Der fastsættes bindende energieffektivitetsmål for hvert enkelt medlemsland, 3) Energispareforpligtelsen bør som min. være på 1,5 pct., 4) Energirenoveringsraten for de offentlige bygninger skal gælde alle offentlige bygninger og må ikke blot kunne omlægges til energibesparelser, 5) Kommissionens forslag om en årlig reduktion af energiforbruget i offentlige bygninger på 1,7 pct. er positivt, 6) At ambitionerne for Minimum Energy Performance Standards for bygninger hæves, 7) At de nationale renoveringsplaner skærpes, og 8) Et øget fokus på smarte, digitale bygninger.

Kommunernes Landsforening (KL) støtter op om de forhøjede målsætninger for VE og EE og finder ligeledes initiativerne i planen positive. KL påpeger, at der i DK er sparsomt med arealer, og det derfor er vigtigt at sammentænke miljø og klima på de samme arealer. Ligeledes er lokal forankring og merværdi vigtige forudsætninger for, at den grønne omstilling lykkes og har opbakning lokalt. KL bakker op om udbygningen af solenergi på offentlige bygninger, og mener, der er behov for bedre rammer og regler, som fremmer en sådan udbygning. KL bemærker afslutningsvist, at initiativet om hurtigere sagsbehandlingstider er meget ambitiøs, og planen tager ikke højde for de forhøjede udgifter og administrative omkostninger, der vil være på kommunalt plan.

Dansk Metal bakker op om opjusteringen af målsætningen for vedvarende energi til 45 pct. i EU i 2030. Her spiller solenergi og vindenergi en afgørende rolle, og det er dermed positivt, at Europa-Kommissionen anerkender behovet for udbygning af disse energikilder. Angående bygningsdirektivet er Dansk Metal positive overfor, at Kommissionen stiller krav til flere solceller på bygninger i fremtiden. Et højt forpligtelseskrav for den offentlige sektor kan både bidrage til den helt nødvendige grønne omstilling, og samtidig øge efterspørgslen efter grønne danske produkter og dermed bidrage til at sikre danske industriarbejdspladser. Det samme gælder for et forhøjet EE-mål, som Dansk Metal mener er nødvendig.

Danske Rederier bakker overordnet op om Kommissionens mission om at fremskynde og opskalere produktionen af vedvarende energi. Det er vigtigt at kigge på de regulatoriske barrierer samt strømline disse i EU. For så vidt angår introduktionen af "go-to areas", er Danske Rederier positivt indstillet i det omfang, at det kan være med til at forkorte konstruktionstiden på vedvarende energi. Der forventes, at man i lovarbejdet vil tage højde for sikkerheden for søfarten og eksisterende fast rutetrafik. Danske Rederier har stort fokus på sameksistens, og ser derfor gerne, at skibsfarten inddrages så tidligt som muligt.

Dansk Erhverv bakker op om EU-kommissionens forslag til ændringer af VE-direktivet, herunder at hæve VE-målet fra 40 til 45 pct. i 2030, indføre hurtigere og mere smidige godkendelsesprocesser, udpege fast track-områder til udbygning af VE og kategorisere vedvarende energi som en tungtvejende offentlig interesse. Kommissionens forslag vil gøre det langt lettere at opsætte vindmøller og solceller og dermed bidrage til både klimamålene, styrket sikkerhed og erhvervsmæssige potentialer i EU. Derudover bakker Dansk Erhverv op om EU-kommissionens forslag til at hæve energieffektivitetsmålet. Energieffektivitet og energibesparelser er helt afgørende, hvis vi skal nå både klimamålene, styrke energiuafhængigheden og reducere energitudgifterne.

Green Power Denmark hilser generelt Kommissionens ændringsforslag til VE-direktivet velkommen, da det slår fast, at VE-anlæg er at betragte som en væsentlig samfundsinteresse. Dertil kommer, at direktivet indfører en række bestemmelser, der vil fremskynde godkendelsesprocessen betragtelig. Der er dog risiko for, at en række af bestemmelserne kan lede til u hensigtsmæssig skade på naturen, hvilket gør det vigtigt at sikre, at beskaffenheden af det bagvedliggende datagrundlag for de strategiske miljøvurderinger. Udpegning af "go-to areas" vil gøre det lettere at planlægge udbygningen af nettet og derigennem sikre en omkostningseffektiv og hurtig udbygning. Green Power Denmark kvitterer desuden for ambitionen om, at forkorte de administrative processer, der hidrører godkendelse af VE-anlæg.

Energinet vurderer forslaget til VE-direktivet som et positivt bidrag til at øge hastigheden i den grønne omstilling på tværs af EU. Der opfordres til, at det nøje vurderes, hvor direktivudkastets håndtag vil kunne udstrækkes til også at gælde for energiin-

frastrukturen, samt at sammensillet med energisystem- og infrastruktur i videst muligt omfang indarbejdes. Det er generelt positivt, at der skal udpeges go-to-områder, hvor der lægges op til at se på tværs af produktion/ressource, forbrug og infrastruktur. Afsluttende finder Energinet det positivt, at lagermuligheder for VE-energi eller mulighed for at etablere disse er omfattet som et væsentligt parameter, der skal tænkes ind i udpegningen af go-to zoner.

Landbrug & Fødevarer ser generelt positivt på, at EU-Kommissionen hæver ambitionerne for andelen af vedvarende energi i 2030, ligesom det er afgørende, at 'energy efficiency first' princippet i endnu højere grad bliver sat i centrum for omstillingen. Det er derfor nødvendigt at adressere de barrierer, der i dag findes for en større og mere effektiv udbygning med vedvarende energi, herunder forbedrede og forenklede administrative godkendelsesprocedurer for VE-anlæg. Dog kan der være udfordringer med kravene til udpegningen af såkaldte go-to områder, særligt hvis det medfører, at myndigheder får ekspropriationsret inden for disse områder. I udgangspunktet er Landbrug & Fødevarer positive over for et højere mål for energieffektivisering. Det er dog vigtigt, at energieffektiviseringsmålene bunder i reelle effektiviseringspotentialer, så de ikke bliver uforholdsmæssigt dyre at indfri.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter overordnet Kommissionens REPowerEU plan og ambitionen om en hurtig udfasning af russisk gas i det europæiske energisystem. Regeringen finder, at EU skal være uafhængig af russisk fossil energi hurtigst muligt. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. CO₂-reduktion i forhold til 1990 samt drive den grønne omstilling både i Danmark og hele EU mod klimaneutralitet senest i 2050.

Regeringen er af den opfattelse, at den aktuelle krise understreger behovet for, at EU accelererer den grønne omstilling og udfasningen af fossile brændsler gennem en ambitiøs udmøntning af Fit for 55-pakken, effektiv implementering af afsatte midler til at indfri EU's høje klimaambitioner og udbygning med vedvarende energi som en vej til europæiske energiuafhængighed og klimaneutralitet. I den forbindelse støtter regeringen Kommissionens ønske om mere ambitiøse VE-mål og EE-mål og bakker derfor op om, at de nye mål bliver integreret og vedtaget inden for passende lovgivningsrammer så hurtigt som muligt. Regeringen så dog gerne EE-målet hævet yderligere til mindst 14,7 pct. ift. et 2020-referenceår (svarende til mindst 40 pct. pba. det tidligere 2007-referenceår).

Derudover hilses det velkomment, at Kommissionen tager initiativ til at accelerere tilladelsesprocedurer for VE for at fremme den grønne omstilling, herunder at VE-projekter og dertilhørende infrastruktur skal anses som værende i offentlighedens interesse og tjene den offentlige sikkerhed. Dette spiller også en central rolle i

Danmark kan mere II. Regeringen er dog ikke overbevist om, at forslaget vedr. go to-områder vil have den tilsigtede effekt, hvorfor regeringen er ved at analysere forslaget til hurtigere tilladelsesprocesser nærmere mhp. at kunne komme med klarere anbefalinger.

Regeringen støtter, at solenergi spiller en central rolle i den grønne omstilling. Anvendelsen af solcelleanlæg forudses at spille en rolle i forhold til at opnå klimaneutralitet senest i 2050, dog under forudsætning af national fleksibilitet og teknologisk neutralitet for at sikre den mest omkostningseffektive omstilling. Det er generelt vigtigt for regeringen, at kravene til medlemslandene er proportionelle ift. omkostninger for stat, erhverv og husholdning, at der tages højde for forskelle mellem landene, herunder potentialet for etableringen af anden vedvarende energi og de klimatiske forhold. Det er endvidere vigtigt for regeringen, at udbygningen af vedvarende energi sker så omkostningseffektivt som muligt. Regeringen er således opmærksom på, om prioriteringen af solenergi på bygninger frem for storskalaanlæg som fx havvindmøller og udnyttelse af elnettet kan hæmme en omkostningseffektiv udrulning af vedvarende energi i en dansk kontekst. Regeringen vil opfordre Kommissionen til at involvere medlemsstaterne i identifikationen af markedsdrevne udrulning af solenergi og muligheder for at promovere dette.

Regeringen vil analysere forslagene til ændringer i de respektive direktiver nærmere, herunder de potentielle konsekvenser for Danmark med henblik på at tage mere konkret stilling til dele af forslagene og de enkelte elementer herunder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.